

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM



12^e Jaargang.

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1904

Gemengde Berichten.

Onze pasmunt.

Het februari-nummer van: *Vragen des Tijds* bevat een zeer lezenswaardig artikel van ons medelid, Dr. C. HOITSEMA, getiteld: Onze pasmunt. Het hoofddoel daarvan is, te wijzen op het voordeel, dat het vervaardigen van pasmunt voor den Staat kan hebben, wanneer deze in een daartoe geschikt metaal worden vervaardigd. Tijdens de Republiek waren het de muntmeesters, die dit voordeel trokken, thans doet het de Staat. Tot het jaar 1902 echter werd op het aanmunten van zilveren pasmunt verloren, omdat in hoofdzaak ingetrokken zilveren standpenningen tot dat doel werden versmolten, en men bij gevolg niet kon profiteeren van den lagen prijs van het zilver, door het aankopen van baren.

Een zeer geschikt alliage voor zilveren pasmunt wordt door den schrijver op 72 pCt. zilver en 28 pCt. koper gesteld.

Meer voordeel gaf het aanmunten van brons. Van af 1884, toen de vroegere koperen specie buiten omloop was gesteld, tot aan 1902 werd op de nieuwe bronzen munten eene winst voor den Staat behaald van f 637,537.—.

Vervolgens wijst de Heer HOITSEMA op het groote voordeel van nikkel als muntmetaal, vooral als men daartoe het muntnikkel gebruikt, dat uit 75 pCt. koper en slechts 25 pCt. nikkel bestaat. Zwitserland is in 1850 daarmee begonnen; 37 staten hebben daarna dit voorbeeld gevolgd.

Frankrijk het laatst, in 1903. In eene tweede afdeeling bespreekt de Heer HOITSEMA hoe nuttig en voordeelig het zou zijn onze dubbeltjes en stuivertjes — beide onpraktische geldstukken door hunne geringe afmetingen — door nikkelmetaal te vervangen. Het stuivertje is bijna uit den omloop verdwenen, maar ook het dubbeltje is onhandig klein, zegt de schrijver, daarbij slijt het, tengevolge van zijn alliage spoedig af, zoodat dikwijls slechts een dun plaatje zilver overblijft. De schrijver deelt vervolgens mede, dat de sedert 1848 geslagen dubbeltjes, „plus minus 5500 Kg. metaal hebben verloren, gelijkstaande met eene waarde van *f* 310,000.— aan zilver, wanneer men dit tegen een gemiddelden prijs van *f* 88.— per Kg. voor het afgeloopen tijdperk berekent.” Zie hier nog eenige sprekende cijfers: Van 1848 tot 1903 zijn geslagen 64.5 miljoen stuks 10-centstukken, hiervan zijn door slijting 10.3 miljoen ingetrokken, vele andere zijn verloren gegaan. Thans mag men aannemen, dat er nog 40 à 45 miljoen stuks in omloop zijn. Tegen *f* 40.— per Kg. vertegenwoordigt dit eene waarde aan fijn zilver van *f* 1,360,000 — à *f* 1,520,000.—. Werd nu, zegt de Heer HOITSEMA, het 10-centstuk vervangen door eene munt van muntnikkel, wegende 6 gram, dan zou dit aan materiaal-aanschaffing slechts *f* 560,000.— kosten. Ging men tevens over tot het aanmaken van een 5-centstuk in nikkel, dan werd de te behalen winst uit den aard der zaak nog veel grooter.

M. D. M.

Aanvulling op DIRKS 1813—1863.

I. Eereprijs voor Handboogschutterijen, uitgelooft door Z. M. Koning WILLEM III in 1852.

Vz. Op een ondergrond van stralen rust een krans van lauwer- en eiketakken, op deze (horizontaal) een handboog en twee gekruiste pijlen, op dit alles een sierlijke

cartouche met het nederlandsche wapen, waarboven een koningskroon; alles in hoog relief, de kanten uitgesneden.

Kz. Gladde ondergrond, waarop rust een door de kz. van de koningskroon gedekte jarretièrre, dragende op matten grond het opschrift: VOOR HET KONINGSCHIETEN VAN WEGE DEN OPPER-BESCHERMHEER. Binnen de jarretièrre

op het gladde veld gegraveerd: 1852

Zilver, hoog 93, breed 85 m.M., een door den bol van de kroon loopend groot oog, 55 gram. Verz. Jhr. M. A. SNOECK.

Dit hoogst zeldzame stuk — tot heden waren slechts 2 ex. bekend, waarvan een gesmolten is — werd aan oranjelint om den hals gedragen.

II. Eereprijs voor Scherpschutters, uitgelooft door
Z. M. Koning WILLEM III in 1852.

In het *Faarboekje voor Nederlandsche Scherpschutters voor 1855*, (Delft, H. KOSTER, 1855), vinden we op Pl. VIII een geheel gelijk eereteken afgebeeld, alléén met dit onderscheid, dat boog en pijlen door twee gekruiste geweren zijn vervangen.

Het werd in zilver voor de Scherpschuttersgilden, in zilver verguld voor de Koninklijke Scherpschutterijen uitgelooft en gedragen onderscheidenlijk aan blauw met zilver en oranje met zilver lint, en was ingevolge cirkulaire, d.d. Maart 1852, geteekend door 's Konings Kamerheer, Jhr. H. M. MOLLERUS, „namens de Commissie belast met de verordeningen der Koninklijke Wedstrijden op het Loo” bestemd om, daar in 1852 geen Koninklijke Wedstrijden op het Loo zouden worden gehouden, aan elke Scherpschutterij te worden uitgereikt om te dienen als persoonlijken prijs voor dien schutter, die, op een uitsluitend hiertoe bij elk gilde vóór 1 Juli 1852 te houden wedstrijd, het grootste aantal punten in 15 schoten zou behaald hebben.

Eenige regelen omtrent dien wedstrijd werden tevens bij de cirkulaire vastgesteld. In Juni 1852 bepaalde Z. M. nader, dat bij overlijden van den winnaar of diens uittreden uit het gild, het eereteken als blijvend aandenken aan het vaandel of den standaard van het gezelschap zou gehecht worden, nadat het met den naam van den scherpschutter, die het gedragen heeft, zou voorzien zijn geworden.

19 Schutterijen hielden een dergelijken wedstrijd; van al de overwinnaars behaalde A. G. Baron TAETS VAN AMERONGEN, van het Utrechtsche Collegie „St. Hubert, het midden zij ons doel” de meeste (186) punten.

De winnaars ontvingen tevens een sierlijk, met de afbeelding van het eereteken prijkend diploma.

T. a. p. vinden we verder op Pl. VII afgebeeld het onderscheidingsteeken voor elken schutter opgekomen op het „Concours met de Buks naar de Schijf”, op het Loo gehouden den 27^{sten} Juni 1851. Dit zou eerst den 22^{sten} Juni 1850 hebben plaats gehad, maar werd toen, wegens het overlijden van Z. K. H. Prins MAURITS DER NEDERLANDEN, uitgesteld.

10 Scherpschuttersgezelschappen namen elk met 5 leden aan den wedstrijd deel. Het door de koningskroon (zonder kruis) gedekte draagteeken bestaat uit een strik, welks groote lussen een mat veld omgeven en welks einden links en rechts in het midden uitsteken, op het lint:

(bovenlus)	KONINKLYKE WEDSTRYD	
(slippen)	VOOR	DE
(onderlus)	SCHERPSCHUTTERYEN	

Een liggend ovaal medaillon met het jaartal: 1851, rustend op twee saamgestrikte lauwertakjes en twee gekruiste buksen bedekt den knoop van den strik. Naar de afbeelding breed 57 en met de kroon hoog 65 m.M., aan ring en (oranje?) gewaterd zijden lint. Ook dit draagteeken ontbreekt bij DIRKS. Z.

Valsche spaansche pesos of piasters in 1796 te Birmingham, met oogluikend toelaten der engelsche regeering, vervaardigd.

In de *Revue française*, 4^{de} afl. 1903, deelt ons medelid de heer P. BORDEAUX een onuitgegeven brief mede, gericht aan DE LAS CASAS, spaansch ambassadeur te Londen, en gedateerd van 19 Mei 1796, waarin dezen werd bericht, dat te Birmingham op groote schaal de vervaardiging plaats had van enorme hoeveelheden valsche spaansche pesos of piasters, en wat het ergste was, dat dit met medeweten der engelsche regeering geschiedde. Herhaaldelijk was de toenmalige verantwoordelijke minister Lord HAWKESBURY van het feit in kennis gesteld, zelfs door een zekeren BOLTON of BOULTON, die nog wel door de regeering was aangesteld tot het bewerkstelligen in zijn partikuliere munt te Soho bij Birmingham, van eene geheele overstempeling met den engelschen beeldenaar van twee millioen stuks echte spaansche dollars 1); niets hielp. De regeering liet het vervaardigen van valsch spaansch geld toe. Wat het spaansch gouvernement betrof, dit was machteloos, daar het sedert 1796 op voet van oorlog met het Britsche Rijk stond. Zie hier de stukken, die in Birmingham werden vervaardigd:

1. Echte peso of piaster. Deze werd door persing in volume vergroot, daarna op de juiste grootte afgesneden, en op nieuw gemunt. Op ieder stuk werd 5 sols verdiend.

2. Een stuk koper werd aan beide zijden belegd met de afgezaagde of afgevijlde voor- en keerzijde van een echten piaster. Met behulp van eene machine werd er een rand rond gemaakt, zoodat deze piasters niet van de echte waren te onderscheiden. Daar ook de klank uitstekend was, bleef slechts het gewicht over tot het ontdekken van

1) Zie *Tijdschrift* 1901, blz. 150 en vlg.

het bedrog. Niet minder dan $\frac{7}{8}$ van het metaal werd door den vervalscher op deze stukken gewonnen.

3. Geheel valsche piaster uit zilver en veel koper bestaande.

4. Een stuk koper, aan beide zijden met dunne plaatjes zilver belegd. Afgesneden zijnde op de juiste grootte, werd de munt geslagen en van een rand voorzien.

5. Piaster geheel van tin vervaardigd.

Het meerendeel dezer valsche munten werd door een engelsch handelshuis in Noord- en Zuid-Amerika, Indië, maar vooral in China ingevoerd. Tengevolge van den oorlog, waarbij Engeland als zeevarende mogendheid een groote rol speelde, werd het binnensmokkelen van deze valsche piasters, die meest alle het borstbeeld van KAREL IV dragen, zeer vergemakkelijkt.

De heer BORDEAUX geeft als zijne meening te kennen, dat de oorzaak van het met chineesche letters stempelen van buitenlandsche munten door beambten van het Hemelsche Rijk, in deze vervalschte piasters is te zoeken.

In het begin der 19^{de} eeuw, toen de valsche piasters overal uit Amerika werden geweerd, moet China als het ware er mede overstroomd zijn geweest. Vandaar dat de Chineezzen begonnen zijn de goede stukken te stempelen en voor inlandsch gebruik gangbaar te stellen. Deze gestempelde munten komen zelden in Europa voor.

M. D. M.

UIT DE PERS.

Nieuwe Nederlandsche Penningen.

De *Wereldkroniek* van 23 April 1904 bevat afbeeldingen van den grooten gouden penning, aangeboden aan de firma JOH. ENSCHEDÉ & ZONEN te Haarlem, bij haar 2^{de} eeuwfeest, werk van onzen landgenoot, den beeldhouwer

AUG. FALISE te Wageningen, en van den penning met het borstbeeld van d^r. ABR. KUIPER, Minister van Binnenlandsche Zaken, een fraaie proeve van het talent van den te Parijs wonenden medailleur TONY SZIRMAI. De *Nederlandsche Spectator* 1904, n^o. 18, gaf een vrij zoutelooze parodie op laatstgemelden penning. Z.

Munten van Guatamala.

De *Gartenlaube* 1904, n^o. 7, brengt afbeeldingen van een peruaanschen sol en een chileenschen peso, beide in het midden ingestempeld met een ronden klop aan weerszijden. De eene zijde vertoont een zittende vrouw met het omschrift: REPUBLICA DE GUATAMALA, in de afsnede: $\frac{1}{2}$ REAL, de andere zijde een perkament op gekruisde geweren (?) en takken en het jaartal 1894.

Deze stukken zullen in zéér weinige verzamelingen voorkomen, daar men niet alleen in Guatamala bijna geen zilvergeld ziet, doch daarenboven de uitvoer daarvan streng is verboden en men bij het verlaten van het land nauwkeurig wordt gevisiteerd. Z.

Nederlandsch Belgische Vereeniging van de vrienden der Medaille als Kunstwerk.

Den 19^{en} Maart 1903 had te 's-Gravenhage in de Trevezaal de driejaarlijksche algemeene vergadering plaats, bijgewoond door een 25 tal leden, waaronder verschillende belgische. De voorzitter ALPH. DE WITTE, opende de vergadering en gaf het woord aan den sekretaris d^r. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ, die verslag uitbracht over de werkzaamheden der vereeniging. Als voorzitter werd gekozen laatstgemelde, als sekretaris de heer E. DE BREIJNE, ambtenaar aan het algemeen archief van België te Brussel, de overige bestuursleden zoomede de juryleden werden herkozen.

De vereeniging telt nu 116 belgische en 67 nederlandsche leden, nog een 20 tal behoeven slechts toe te treden om jaarlijks 2 penningen te kunnen uitreiken.

De voorzitter stelde voor hulde te brengen aan de vorstelijke eereleden de prinsen ALBERT VAN BELGIË en HENDRIK DER NEDERLANDEN en aan het lid H. M. Koningin EMMA, voor den steun door haar toetreden aan de vereeniging geschonken, welk voorstel met luide instemming werd begroet.

Hij wees er verder op, dat mede door het streven der vereeniging men zich in de beide landen in meerdere mate ging toeleggen op de kunst van penning-vervaardiging, d. w. z. reduceeren, slaan en patineeren, en spoorde daarom aan om voor de penningen van wege de vereeniging zoo eenigzins mogelijk *niet* naar het buitenland ter markt te gaan, maar de belgische en nederlandsche ateliers dit werk te doen verrichten, bijvoorbeeld die, waarvan leden onzer vereeniging aan het hoofd staan; ook dit voorstel vond algemeene instemming.



Na de lunch werd een bezoek gebracht aan het koninklijk kabinet, waar de directeur een fraaie verzameling moderne medailles en plakketten ter eere van de leden der vereeniging had uitgelegd, alfabetisch gerangschikt naar de namen der medailleurs. Onder de 570 nummers, die de fraai uitgevoerde, met een 8 tal afbeeldingen prijkende katalogus omvatte, zagen we niet minder dan 44 stukken van O. ROTY en 81 stukken van A. SCHARFF. Bizonder fraai werk van J. DEVREESE spande de kroon onder de belgische penningen, van de Hollanders waren ACHTENHAGEN, BAARS, BEGEER, ELION, FADDEGON, FALISE, VAN HOVE, JÜNGER, MENGER, PANDER, EDEMA VAN DER TUUK, VOET, WERNER, WIENECKE, WORTMAN en ZIJL vertegenwoordigd; van al hun werk vond ik FADDEGON's plakket: CATHARINA ISABELLA SIX het mooiste. Z.

*Verlag van het Munt- en Penningkabinet van
het Friesch Genootschap (1902—1903).*

Onder de aanwinsten van het onder de hoede van ons medelid S. WIGERSMA HZN. staande kabinet, merken we op een penning van een weversgild, vermoedelijk van Leeuwarden, een gildepenny wellicht van Bolsward, een dito met een wapen z. j. en een brandspuitpenning van Workum, alle onbeschreven stukken.

Onder de munten trekken de aandacht een onbeschreven bronzen merovingische imitatie van den tiers de sol van JUSTINIANUS I, (527—565) op ware grootte en vergroot afgebeeld, gevonden in de terp te Woudsend, een dito gouden gevonden in de Winsumer terp en een variant van den ruitergroot van JAN, heer VAN KUINRE, (1328—1337), verg. VAN DER CHIJS, II—33. Z.

Koninklijk Penningkabinet, verslag over 1902.

Belangrijke aanwinsten mocht de ijverige Directeur van het Koninklijk Kabinet, in 1902 te boek stellen: grieksche munten uit de verzameling SIX, waaronder bijzonder de seriën munten van Lesbos in Klein-Azië in het oog vallen, gouden merovingische munten uit de muntvondst te Nietap (1901) en verschillende moderne buitenlandsche penningen; in het bijzonder verdienen verder vermelding een gedenkpenning ter eere van KAREL V (1530), de goudgulden van GIJSBERT IV van Batenburg (1516—1525) en van WILLEM III van 's-Heerenberg (1506—1511), de toursche groot van GIJSBERT VAN BRONKHORST voor 's-Heerenberg, de ST. ANDRIESgulden van Holland van FILIPS II (1558—1581), een onbekende proefslag van een gulden (?) Vz. Het gekroonde wapen van Holland Omschrift:  MON · NOV · HOLLAND · ET · WESTFRIS  1670. Kz. Driemaster met den hollandschen leeuw op den spiegel en op de

vlaggen. Omschrift: ☼ VIGILATE · DEO · CONFIDENTES ☼ en een daalder van GEERTRUIDA VAN BRONKHORST, vrijvrouw van Vianen van 1577, waarvan slechts 2 ex. bekend zijn.

Muntvondsten werden gedaan te Noordwijkerhout (meest noord- en zuid-nederlandsche munten einde 15^{de} eeuw tot 1572), Driewegen (zie *Kat. Auktie SCHULMAN Febr. 1903*) en twee vondsten te Amersfoort, meest noord- en zuid-nederlandsche munten, 16^{de} en 17^{de} eeuw. Een drietal platen geven afbeeldingen van de voornaamsten der aanwinsten. Z.

Verlag van de kommissie ter verzekering eener goede bewaring van gedenkstukken van geschiedenis en kunst te Nijmegen, over 1902.

De muntaanwinsten zijn niet zeer talrijk. De aandacht trekt een niet beschreven daalder z. j. Vz. CAROLUS * V * ROMANO * IMPE * SEMPER * AUGUSTU * Kz. INSIGNIA * URBIS * IMPERIALIS * NOVIMAGE'. Penningen van eenig belang werden niet verkregen. Z.

Verlag 1903 van het Museum van Oudheden te Groningen.

Het museum werd o. a. verrijkt met een onbeschreven en unieken goudgulden der stad Groningen van 1591. Vz. Borstbeeld van JOHANNES DEN DOOPER, met omschrift: MONETA · NO · AUR · GRONINGENSIS, Kz. Stadswapen met omschrift: RUDOLPH · II · ROMA · IMP · AUGUST · Ook onder de verdere aanwinsten op numismatiek gebied zagen we fraaie stukken vermeld. Z

Inhoudsopgaaf van Tijdschriften.

Revue Belge de numismatique, 1904. 2^e livr.

FORRER L. Les signatures sur les médailles grecques.
DE SAXE COBOURG ET GOTHA, le prince PH. Deux monnaies inconnues du rebelle RÛM MUHAMMAD (1626/7).
BORDEAUX, P. La pièce de 20 francs de LOUIS XVIII, frappée à Londres en 1815. VAN DEN BROECK, E. 8 Jetons de trésoriers de Bruxelles du 17^e siècle. HACHEZ F. Les méreaux des heures canoniales de l'église de St. Julien à Ath. MAZEROLLE F. NICOLAS BRIOT, tailleur général des monnaies (1606/25) Nécrologie (AUG. DE MEUNYNEL). Mélanges.

Rivista italiana di Numismatica, 1903 fasc. 2-4. *)

LANZA, M. C. Spiegazione storica della moneta di Agrigento. BABELON, E. Les monnaies de SEPTIME SÉVÈRE, de CARACALLA et de GÉTA relatives à l'Afrique. HAEBERLIN, E. J. *Corpus numorum aeris gravis*: Allocuzione al Congresso Internazionale di scienze storiche in Roma. GNECCHI, E. Appunti di Numismatica Italiana. Uno scudo di GIAN BATTISTI SPINOLA principe di Vergagni. CORRERA, L. Osservazioni intorno ad una moneta di Neapolis. AMBROSOLI, S. A proposito delle cosiddette „restituzioni” di Gallieno o di Filippo. DE WITTE A. Les relations monétaires entre l'Italie et les provinces belges au moyen âge et à l'époque moderne. RICCI, S. Relazione intorno ai lavori della Sezione Numismatica al Congresso Internazionale di Scienze Storiche. DATTARI, G. Appunti di Numismatica Alessandrina. GNECCHI, F. Appunti di Numismatica Romana. MOWAT, R. Un essai de denier romain avant la lettre. GABRICI E., TH. MOMMSEN, AMBROSOLI, S. Il ripostiglio di Monte Cuore. RUGGERO, G. Annotazioni

*) Van 1 Juni 1903—1 April 1904 ontvingen wij geen tijdschriften van het bestuur. RED.

numismatische italiane. VALERENI, F. Monete inedite o rare del Monferrato. AMBROSOLI S. Le monete dei conti di Ventimiglia. MATTOI, E. Una medaglia inedita di Giuditti Pasta. KUNZ, C. Adelchi principe di Benevento. Denari e sigillo di Volchero. Della moneta ossidionali di Brescia, Trieste en Trento.

Mitteilungen der Bayerischen Num. Gesellschaft. 1903/4.

VON BÜRKELE, Dr. L. Die Bilder der Süd-Deutschen breiten Pfennige. (Halb-brakteaten). KULL, J. V. Repertorium der Münzkunde Bayerns.

Bulletin international de Numismatique, 1903, 4.

GOHL, E.* Les collections publiques de monnaies et de médailles en Hongrie. Trouvailles. Sociétés. Musées. Nouvelles diverses. Bibliographie.

Bulletin de Numismatique, Novembre, Decembre 1903.

Correspondance. MARTIN, E. Les monnaies obsidionales d'Anvers (1814). Bibliographie. Revue des revues. Revues nouvelles. Médailles nouvelles. Lectures. Trouvailles. Nécrologie.

Vjesnik hrvatskoga arheološkoga društva, 1903/4.

Bevat op numismatisch gebied: CELESTIN, V. In Osijek (Essek) gefundene griechische und römische Colonialmünzen.

La gazette numismatique, 1903/4. 3. 4.

ALVIN, F. Un méreau de l'Abbaye de Val-Dieu. MÖLLER, H. GODEFROID DEVREESE. DE WITTE, A. La médaille au salon triennal. Ordres de chevalerie. BELLET, D. La nouvelle monnaie de nickel. FOURNIER, L. l'Industrie monétaire en France. Bibliographie. Nouvelles diverses.

Monatsblatt der Num. Ges. in Wien, No 245-247 *).

Tarraco oder Ticinum? Macrianus Caesar. Ueber lykische Münzen. Münzenfunde. Verschiedenes.

*) Afgebeeld wordt in No. 247 een fraaie plakket, ter eere van den oostenrijkschen medailleur SCHARFF † 1903, door PAWLIK. Vz. Zijn borstbeeld. Kz. Het verlaten atelier in de „Hauptmünze“, te Weenen.

Handelingen van de Jaarlijksche Vergadering

GEHOUDEN TE OUDSHOORN, 18 JUNI 1904.

Aanwezig zijn de heeren: Burggraaf B. DE JONGHE, Dr. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ, SASSEN, BATAERD, Jhr. Mr. M. W. SNOECK, STEPHANIK, DU CROCQ, ZWIERZINA, Mr. DEKETH, Jhr. Ridder Baronet SPEELMAN, WIGERSMA, Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND, Jhr. Mr. HORA SICCAMA, CORN. L. J. BEGEER, VAN LIS, WIENECKE, ACHTENHAGEN, Mr. HIJMANS, SCHULMAN, VAN DOORNINCK, Jhr. H. M. SPEELMAN, RUIJS DE PEREZ, VISART DE BOCARMÉ en DEVREESE.

Afwezig met kennisgeving: Mejuffrouw DE MAN, de heeren BESIER, Jhr. VAN DEN BRANDELER, ANTH. BEGEER, BRUIJNESTEIJN, Jhr. KAM, VAN RIJCKEVORSEL, DE WITT HAMER, HOLLESTELLE, KARREMAN, VAN DER HOOP, J. W. MENSO, J. C. P. E. MENSO, VAN BELLE, LABOUCHÈRE, VAN KERKWIJK en Mr. SAAIJMANS VADER.

De notulen worden goedgekeurd en de verslagen van Sekretaris en Konservator in dank aanvaard. De Voorzitter grijpt deze gelegenheid aan om den afgetreden Konservator, den heer H. G. DU CROCQ, dank te zeggen voor de vele diensten aan 't Genootschap bewezen en voor zijne talrijke geschenken aan de verzamelingen.

Op voorstel van de Kommissie voor 't nazien der rekening, bestaande uit de heeren Dr. BRAAKENBURG VAN BACKUM en ZWIERZINA, wordt de rekening goedgekeurd onder dankbetuiging aan den Penningmeester. Het batig saldo bedraagt *f* 4.87⁵.

De Kommissie voor de Redaktie, wijst bij monde van

den heer ZWIERZINA op den bloeienden toestand van 't Tijdschrift en vraagt met 't oog op de vele artikelen een subsidie van *f* 800.— aan. Besloten wordt dit te verleen indien de kasmiddelen 't toestaan Zoo niet dan zal 't gewone budget van *f* 700.— niet mogen overschreden worden.

De Voorzitter brengt hulde aan den ijver der redaktieleden, in 't bizonder aan mejuffrouw DE MAN, die op 17 Juni 1894 benoemd, dus 10 jaren in de redaktie zitting heeft. Benoemd worden tot gewoon lid, de heeren: Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND en A. O. VAN KERKWIJK, beide te 's-Gravenhage; tot buitengewoon lid, de heeren: F. L. G. D'AUMERIE, 's-Gravenhage; Dr. W. H. BAKHUIS, Utrecht; J. F. H. BOUCHETTE, Arnhem; Dr. E. COHEN, Utrecht; AUG. FALISE, beeldhouwer, Wageningen; G. M. KAM, Nijmegen; Jhr. Mr. J. H. VAN REENEN, 's-Gravenhage; J. A. RODBARD, Dordrecht en L. WELMAN, Brielle.

Zonder stemming worden de heeren Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ als Voorzitter, en W. K. F. ZWIERZINA als lid der Kommissie van Redaktie herkozen.

De vergadering besluit in 1905 naar Hoorn te gaan, op een stoomboot te vergaderen en te Volendam te maaltijden. Aan 't einde der vergadering doet de heer SCHULMAN mededeeling van een tot dusver onbekenden rijdenden snaphaan van den utrechtschen bisschop HENDRIK VAN BEIEREN, en laat de heer WIGERSMA een onbekend friësch muntje rondgaan, dat hij aan de regeering van GEORGE en HENDRIK VAN SAKSEN (1500—1504) toeschrijft.

De heer DEVREESE en de Voorzitter bieden verschillende penningen voor de verzameling aan.

Na de rondvraag sluit de Voorzitter de vergadering.

(Uittreksel uit de Notulen.)

Vóór de vergadering werd te Leiden een bezoek gebracht aan het munt- en penningkabinet, aanwezig in het Museum van Oudheden en aan het Sint-Anna-hofje. De reis van Leiden naar Oudshoorn werd gedaan per extra stoomboot, welwillend aangeboden door de stoomboot-maatschappij „de Volharding.”

Na de vergadering werden onder leiding van den heer W. M. C. REGT, de gebrandschilderde ramen (1666—'71) in de Ned. Herv. kerk te Oudshoorn bezichtigd, en daarna een gedeelte der verzameling van ons medelid, den heer ZWIERZINA (Oranje-penningen en fraaie moderne stukken.) Ten huize van den heer ZWIERZINA had tevens de begroeting plaats door het bestuur der Vereeniging tot Bevordering van het Vreemdelingenverkeer „de Rijnstreek”, dat elk der leden een gedenkpenning aanbood, als blijvende herinnering aan hun bezoek.

Na een officieele ontvangst ten raadhuize door B. en W. van Alfen, werd de maaltijd gehouden in 't hôtel „Sint Joris”, waar de harmonie „Beethoven” een serenade bracht.

JOH. W. STEPHANIK.
